IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych**
(nr 71)
z dnia 1 lipca 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 71)

1 lipca 2020 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Kosztowniaka (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– opinie komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. (druk nr 396):

1. Opinia Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o:
a) części budżetowej 17 – Administracja publiczna:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe;
b) części budżetowej 42 – Sprawy wewnętrzne:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje podmiotowe i celowe;
c) części budżetowej 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje podmiotowe i celowe;
d) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 9, 13, 14, 20, 22, 39, 62, 69, 70, 74, 82 i 83;
e) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
– 750 – Administracja publiczna:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
– 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje celowe;
f) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;
g) dotacjach podmiotowych;
h) programach wieloletnich w układzie zadaniowym;
i) instytucjach gospodarki budżetowej:
– Centrum Obsługi Administracji Rządowej,
– Centrum Usług Logistycznych;
j) państwowych funduszach celowych:

– Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
– Funduszu Rekompensacyjnym,
– Funduszu Wsparcia Policji,
– Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego,
– Funduszu Wsparcia Straży Granicznej,
– Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej,
– Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego;
k) części budżetowej 75 – Rządowe Centrum Legislacji:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
l) części budżetowej 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje podmiotowe i celowe;
m) agencji wykonawczej – Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego;
n) państwowych osobach prawnych:
– Ośrodku Studiów Wschodnich im. Marka Karpia,
– Instytucie Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego,
– Polskim Instytucie Ekonomicznym,
– Instytucie Europy Środkowej,
– Instytucie Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka;

2. Opinia Komisji Obrony Narodowej o:
a) części budżetowej 29 – Obrona narodowa:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
– dotacje podmiotowe i celowe;
b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 88;
c) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 752 – Obrona narodowa:
– dochody i wydatki,
– dotacje celowe;
d) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;
e) dotacjach podmiotowych;
f) programach wieloletnich w układzie zadaniowym;
g) agencji wykonawczej – Agencji Mienia Wojskowego;
h) instytucji gospodarki budżetowej – Zakładzie Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego;
i) państwowym funduszu celowym – Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych.

3. Opinia Komisji do Spraw Służb Specjalnych o:

a) części budżetowej 29 – Obrona narodowa – dział 752, w zakresie rozdziałów:
– 75217 – Służba Wywiadu Wojskowego,
– 75218 – Służba Kontrwywiadu Wojskowego;
b) części budżetowej 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
c) części budżetowej 57 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
d) części budżetowej 59 – Agencja Wywiadu:
– dochody i wydatki,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
e) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 8, 56, 59 i 74.

W posiedzeniu udział wzięli: **Sebastian Skuza** sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów ze współpracownikiem, **Wojciech Skurkiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej wraz ze współpracownikami, **Paweł Szrot** sekretarz stanu, zastępca szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Agnieszka Beńko** zastępca dyrektora Polskiego Instytutu Ekonomicznego, **Dobrosław Dowiat-Urbański** szef Służby Cywilnej, **Włodzimierz Gawęda** zastępca komendanta Służby Ochrony Państwa ze współpracownikiem, **Wioleta Gorzkowska** zastępca komendanta głównego Straży Granicznej ze współpracownikiem, **Krzysztof Hejduk** zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej ze współpracownikiem, **Wojciech Kaczmarek** dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, **Anna Mach** wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli, **Ryszard Nojszewski** wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli, **Dariusz Zielecki** p.o. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Ewa Madej-Popiel** dyrektor Centrum Obsługi Administracji Rządowej ze współpracownikiem, **Jolanta Rusiniak** prezes Rządowego Centrum Legislacji, **Dariusz Smarżewski** zastępca dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Andrzej Sosnowski** zastępca dyrektora Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych Ministerstwa Administracji i Spraw Wewnętrznych ze współpracownikiem, **Maciej Szymanowski** dyrektor Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka ze współpracownikiem oraz **Jarosław Szymczyk** komendant główny Policji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: – **Monika Biała**, **Anna Woźniak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Zofia Szpringer** – z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Jest po godzinie 17.00, więc rozpoczynamy. Szanowni państwo, na pewno rozpoczniemy od sprawdzenia kworum – wszystkich posłów, zarówno tych, którzy są na sali, jak i tych, którzy są z nami zdalnie. Bardzo proszę o oddanie głosu, aby sprawdzić, czy jesteśmy we właściwej liczbie, czy tworzymy kworum.

Szanowni państwo, zanim, pewnie za chwilę, otrzymamy informację, czy mamy już kworum, pozwolę sobie przywitać przedstawicieli urzędów centralnych, poszczególnych służb. Wszystkich państwa, którzy przybyli na dzisiejsze posiedzenie Komisji, jak i tych, którzy będą zabierać głos zdalnie, witam serdecznie. Witam również – tak jak powiedziałem – przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, którzy dzisiaj są z nami od rana. Witam więc państwa również bardzo gorąco. Witam posłów. Myślę, że dosłownie za chwileczkę rozpoczniemy posiedzenie Komisji.

Dostaję informację z sekretariatu, że mamy 33 posłów, którzy się zalogowali… 32, a więc tak, czy tak, mamy kworum. Tak więc, szanowni państwo, rozpoczynamy posiedzenie Komisji.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia to rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r., druk nr 396. Mamy dzisiaj trzy punkty do rozpatrzenia – Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, Komisji Obrony Narodowej i Komisji do Spraw Służb Specjalnych. Jednocześnie informuję, że posiedzenie zostało zwołane przez marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu, wobec powyższego nie jest możliwe wprowadzenie zmian w porządku dziennym posiedzenia. Informuję również, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Przechodzimy do realizacji porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia Komisji. Kontynuujemy rozpatrzenie wykonania budżetu w częściach należących do właściwych, innych komisji sejmowych. Posłowie, członkowie Komisji Finansów Publicznych, otrzymali opinie komisji oraz opracowania Biura Analiz Sejmowych. Jednocześnie informuję, że wszystkie materiały, łącznie z materiałami przygotowanymi przez właściwe resorty i urzędy, oraz informacje Najwyższej Izby Kontroli, są dostępne w wersji elektronicznej na iPadach.

Szanowni państwo, posiedzenie będzie prowadzone wedle następującego scenariusza, sprowadzającego się do wystąpienia posła referującego z komisji branżowej, następnie wystąpienia posła koreferenta z ramienia Komisji Finansów Publicznych i wystąpienia przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, po czym przejdziemy do czwartego z punktów – pytań posłów, odpowiedzi i szeroko pojętej dyskusji.

Szanowni państwo, proszę o zaprezentowanie opinii Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Proszę posła Edwarda Siarkę o przedstawienie opinii. Panie pośle, bardzo serdecznie proszę o przedstawienie opinii Komisji.

Poseł Edward Siarka (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli w częściach: 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, 17 – Administracja publiczna, 42 – Sprawy wewnętrzne, 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne, 75 – Rządowe Centrum Legislacji, 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji związanych z częścią 42; w części 85, w działach 750 oraz 754, i wnosi o przyjęcie tego sprawozdania bez uwag.

W tej chwili pozwolę sobie na kilka zdań odnoszących się do poszczególnych części, a dotyczących zarówno strony dochodowej, jak wydatkowej w poszczególnych częściach budżetowych.

Jeżeli chodzi o część 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, chciałbym zwrócić uwagę na to, że dochody w tej części budżetowej zrealizowano w wysokości 2 095 200 tys. zł i były one wyższe o 49% w stosunku do planu. Zwracam na to uwagę dlatego, że są to kwoty, które wpłynęły dodatkowo, z dywidend, od spółek Skarbu Państwa.

Natomiast, jeżeli idzie o wydatki w tej części budżetowej, to w ciągu roku 2019 zostały zwiększone do kwoty 335 230 tys. zł, to jest o 30,7%. Największą pozycję wydatków w części budżetowej 16 stanowi Kancelaria Prezesa Rady Ministrów. Były do głównie wydatki bieżące, na wynagrodzenia, w kwocie 98 216 tys. zł oraz zakupy towarów i usług.

Jeżeli idzie o średnioroczne zatrudnienie w kancelarii, to na koniec 2019 r. wyniosło 699 etatów i w stosunku do roku poprzedniego, czyli 2018, było o 18 etatów wyższe. Chcę zwrócić uwagę na to, że wśród jednostek nadzorowanych przez KPRM jedynie Narodowy Instytut Wolności miał na koniec roku 2019 ujemny wynik finansowy, natomiast pozostałe państwowe osoby prawne, czyli Ośrodek Studiów Wschodnich, Instytut Zachodni, Polski Instytut Ekonomiczny, Instytut Europy Środkowej i Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej osiągnęły dodatni wynik finansowy.

Jeżeli idzie o część budżetową 17 – Administracja publiczna, dochody również zostały zrealizowane w dużo większej wysokości niż zaplanowano, bo plan dochodów wynosił 30 tys. zł, a zrealizowano je w wysokości 304 tys. zł. Natomiast plan wydatków zrealizowano w wysokości 92,4%, w kwocie 79 417 tys. zł.

Jeżeli chodzi o część 42 budżetu, czyli Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, dochody zrealizowano w 123%, w kwocie 141 334 tys. zł. Dochody te są realizowane w siedmiu działach, przy czym chcę zwrócić uwagę na dwa największe działy dochodów. To jest dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa. Tutaj dochody zrealizowano w wysokości 60 868 tys. zł. Generalnie są to wszystkie wpłaty z najmu, umów różnego rodzaju, które są podpisywane przez Policję, Straż Graniczną, Służbę Ochrony Państwa i Komendę Główną Straży Pożarnej. Natomiast drugą poważną pozycją dochodów jest dział 756. To są wpływy od osób fizycznych i prawnych, i jest to kwota 60 000 tys. zł. Są to wpływy z dywidendy od Wytwórni Papierów Wartościowych.

Po stronie wydatków w części 42, chcę zwrócić uwagę na dwa działy, gdzie mamy najwyższą pozycję wydatków. To jest dział 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne. Są to po prostu świadczenia emerytalno-rentowe funkcjonariuszy. W 2019 r. takich świadczeń wypłacono 206 212 osobom. To są liczby porównywalne z latami poprzednimi. Oczywiście, nieznacznie różniące się w kierunku wzrostowym, ale na podobnym poziomie. W tej pozycji rokrocznie utrzymuje się liczba wypłaconych świadczeń.

Natomiast największą pozycją wydatkową jest bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, to jest utrzymanie naszych służb: Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej. Tutaj wydatki sięgnęły 14 706 029 tys. zł. Oceniając wydatki poszczególnych służb, trzeba powiedzieć, że one, zarówno w wyniku naszej analizy na posiedzeniu Komisji, jak i ze strony Najwyższej Izby Kontroli, były ocenione pozytywnie, natomiast zastrzeżenia budziły wydatki związane ze Służbą Ochrony Państwa. W jej przypadku NIK kwestionowała prawidłowość wykonywanych zakupów, ale ostatecznie ocena realizacji budżetu była pozytywna.

Jeżeli idzie o fundusze, które realizowane są w części 42, to łączne przychody czterech funduszy przekroczyły 1 000 000 tys. zł. Chciałbym zwrócić jedynie uwagę na to, na co na posiedzeniu Komisji również zwracaliśmy uwagę, że Fundusz Wsparcia Policji pod koniec roku miał na koncie 900 000 tys. zł, co jest wynikiem tego, że te środki po prostu późno wpłynęły na konto funduszu i była niemożność ich wydatkowania. Natomiast te wszystkie fundusze są zbilansowane i osiągnęły dodatni wynik pod koniec 2019 r.

Jeżeli idzie o część budżetową 85, związaną z tą częścią – bezpieczeństwo publiczne, w zakresie działu 754, to muszę powiedzieć, że są to środki na utrzymanie i funkcjonowanie Państwowej Straży Pożarnej, wszystkich komend na poziomie wojewódzkim i powiatowym. Wydatki w części 85 to 2 971 072 tys. zł.

Jeżeli idzie o rezerwy celowe w części 83, w poz. 9,13, 14, 20, 22, 39, 62, 69, 70, 74, 82 i 83, to pozytywnie oceniliśmy wykonanie tych wydatków. Natomiast ogólna prawidłowość przy realizacji tych rezerw w 2019 r. była taka, że jeżeli były gdzieś oszczędności w realizacji wydatków, to zostały skierowane przez Ministra Finansów czy decyzją Ministra Finansów – państwo zresztą to na posiedzeniach Komisji analizują – na wypłatę świadczenia „500+”.

Jeżeli idzie o część 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne, to po stronie dochodów jest niewielka kwota 59 tys. zł z tytułu zwrotu dotacji, natomiast po stronie wydatków największą pozycję stanowi Fundusz Kościelny. To jest 170 056 tys. zł. W Funduszu Kościelnym 152 874 tys. zł to są składki ubezpieczeniowe i zdrowotne. W ciągu roku były zwiększane w stosunku do planu z powodu zwiększonych zapotrzebowań na zobowiązania wobec ZUS z tytułu opłaty składek. Natomiast 17 686 tys. zł w tym funduszu to środki na remonty i konserwację obiektów sakralnych.

W końcu część budżetowa 75 – Rządowe Centrum Legislacji. Dochody zrealizowano w kwocie 677 tys. zł, to jest o 20% wyżej w stosunku do 2019 r., natomiast wydatki zrealizowano właściwie w 100% – 27 000 tys. zł. Tak jak powiedziałem, w poszczególnych częściach budżetu Komisja pozytywnie oceniła realizację zarówno dochodów, jak i wydatków, i wnosi o ich przyjęcie bez uwag. Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję za wnikliwe przedstawienie opinii Komisji. Proszę o zabranie głosu koreferenta, pana posła Zdzisława Sipierę. Bardzo proszę, panie pośle. Oddaję głos.

Poseł Zdzisław Sipiera (PiS):

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, państwo ministrowie, pan przewodniczący Siarka mówił o szczegółach, o liczbach, ja powiem generalnie o paru sprawach związanych z realizacją i oceną, która została dokonana przez Komisję Administracji i Spraw Wewnętrznych. Działy, które są przez tę Komisję omawiane, to tak naprawdę 4 główne zagadnienia, które są wykonywane przez KPRM, czyli pana premiera i jego agendy, MSWiA, wojewodów, i rezerwy celowe, które były przez przewodniczącego omówione.

We wszystkich tych aspektach, oprócz drobnych uchybień, które zostały wykazane, na uwagę zasługuje sposób wydatkowania tych środków jako bardzo dobry lub dobry. To jest bardzo istotne dlatego, że one służą przede wszystkim sprawom bezpieczeństwa, często sprawom istotnym dla obywateli – powiadamiania ratunkowego, spraw związanych z zarządzaniem kryzysowym – jak również instytucjom obywatelskim, w ramach KPRM-u. Są to takie instytucje, jak: Narodowy Instytut Wolności, Ośrodek Studiów Wschodnich, Krajowa Szkoła Administracji Państwowej, Instytut Wschodni, Instytut Europy Środkowej, Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej, Rada do Spraw Uchodźców i Centrum Obsługi Administracji Rządowej.

Z kolei, odnośnie do aspektów związanych z administracją publiczną, a szczególnie tego, co wykonuje Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji – zarządzanie kryzysowe, powiadamianie ratunkowe i fundusz, który nie do końca przez wiele osób jest znany, ale jest bardzo istotny. Wypełnia on obowiązki państwa polskiego wobec osób, które pozostawiły majątki na Wschodzie, na Kresach Wschodnich. Ten fundusz jest bardzo stabilny – też był omawiany – z pewną bezpieczną kwotą środków finansowych. Zabezpiecza on w przyszłości wypłatę przez państwo polskie należności, które Polacy otrzymują po decyzji związanej z ich przyznaniem.

Sprawy wewnętrzne – o czym mówił pan przewodniczący – to typowe sprawy Policji i PSP na szczeblu ministerstwa, czyli komendy głównej. Na uwagę zasługuje to, jak skutecznie te środki są wydatkowane przez komendantów. To również było podkreślane na posiedzeniu Komisji, i podkreślam to osobiście – to bardzo dobre korzystanie z tych środków przez komendantów, co również przekłada się na uwagi obywateli, które kierują w stronę tych właśnie służb oceniając je coraz wyżej.

Rządowe Centrum Legislacji chyba tu nie było omówione, ale też nie było żadnych zastrzeżeń… Tak, RCL. Odnośnie do wszystkich spraw związanych z wykonaniem tego budżetu również nie było większych uwag.

12 rezerw celowych – może szybciutko powiem, jakie – które są w kompetencji Komisji. 9 – powiadomienia ratunkowe, 13 – pomoc dla repatriantów, 14 – pomoc dla ludności romskiej, 20 – środki dla urzędników służby cywilnej, 22 – budowa i modernizacja przejść granicznych, 39 – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, 62 – realizacja ustawy o Karcie Polaka, 69 – modernizacja Policji i Służby Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, 70 – uzupełnienie wydatków na Służbę Ochrony Państwa, 74 – ograniczenie przestępczości, 82 – program Stasiaka, czyli ograniczenie przestępczości i zwiększenie bezpieczeństwa w Polsce, 83 – uzupełnienie wydatków na dowody osobiste. Również wszystkie te rezerwy były bardzo dobrze wydatkowane, celowo i bez większych zastrzeżeń.

Opinie, proszę państwa, na temat wykonania budżetu, poczynione przez powołane do tego czynniki, czyli m.in. NIK oraz Biuro Analiz Sejmowych, naprawdę zasługują na uwagę, a drobne uchybienia – jak powiedziałem – służą tylko temu, żeby w przyszłości ich unikać. Są naprawdę nieistotne, nie mają większego znaczenia dla realizacji wydatków w dziale, o którym dzisiaj mówimy. Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Serdecznie dziękuję. Szanowni państwo, w takim razie przechodzimy do przedstawienia wyników kontroli ze strony Najwyższej Izby Kontroli. Bardzo gorąco proszę o zajęcie stanowiska.

P.o. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Dariusz Zielecki, p.o. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Pozwolę sobie przedstawić wyniki kontroli w częściach cywilnych, czyli: 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, 17 – Administracja publiczna, 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne oraz 75 – Rządowe Centrum Legislacji.

Jeżeli chodzi o część 16, zbadaliśmy wykonanie budżetu w tej części oraz wykonanie planów finansowych Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz Funduszu Inwestycji Kapitałowych. Jeżeli chodzi o wykonanie budżetu, NIK oceniła je pozytywnie. W ocenie tej uwzględniono pozytywną ocenę o sprawozdawczości.

Stwierdzone nieprawidłowości, to jest nieterminowe zatwierdzenie rozliczenia dwóch dotacji celowych dla Narodowego Instytutu Wolności. Tutaj – naszym zdaniem – zbyt długie były zarówno terminy dawane instytutowi do korekty błędów, jak i sama weryfikacja tych korekt. Po drugie, zwiększenie wynagrodzenia Centrum Obsługi Administracji Rządowej za usługi transportowe bez rzetelnej i pełnej weryfikacji kosztów. Chodziło zwłaszcza o koszty przejechanych kilometrów, wyliczone na podstawie szacunków, zamiast rzeczywistej liczby kilometrów. Również inne istotne pozycje tych kosztów nie zostały zweryfikowane przed podjęciem decyzji o zwiększeniu wynagrodzenia. Te nieprawidłowości nie spowodowały obniżenia oceny ogólnej – ona jest pozytywna – przy czym uznaliśmy, że świadczą o nie w pełni skutecznym nadzorze dysponenta.

Jeżeli chodzi o nadzór, też zwróciliśmy uwagę na nadzór nad jednostkami nadzorowanymi przez Prezesa Rady Ministrów. Chciałbym podkreślić, że już w roku ubiegłym były problemy. W tym roku skontrolowaliśmy Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej, Instytut Zachodni, Polski Instytut Ekonomiczny oraz Polską Agencję Kosmiczną, która obecnie nie jest już nadzorowana przez Prezesa Rady Ministrów. Praktycznie w każdej z tych instytucji stwierdziliśmy dużo nieprawidłowości. Te nieprawidłowości to głównie kwestia sprawozdawczości, ksiąg rachunkowych, więc praktycznie we wszystkich tych instytucjach oceny były obniżone do ocen opisowych. Nie było żadnej oceny negatywnej, natomiast w trzech przypadkach była negatywna opinia o sprawozdawczości.

Jeżeli chodzi o część 17 – Administracja publiczna, zbadaliśmy tę część oraz wykonanie planu finansowego Funduszu Rekompensacyjnego. Ocena z wykonania budżetu w części 17 jest pozytywna. Pozytywna jest również opinia o sprawozdawczości. Tutaj jest kilka nieprawidłowości – cztery – które nie spowodowały obniżenia oceny. Były raczej – jak można powiedzieć – formalnymi nieprawidłowościami. To jest, na przykład: sporządzanie tytułów wykonawczych i zgłaszanie wierzytelności na nieobowiązujących wzorach dokumentów, z błędami; nieuzasadniona zwłoka w podjęciu przez dysponenta części decyzji o blokowaniu wydatków; niecelowe wnioski o środki z rezerwy celowej czy też zawarcie umowy na zakup licencji oprogramowania w sposób nie w pełni zabezpieczający interesy ministerstwa.

Wykonanie planu finansowego funduszu oceniliśmy w formie opisowej, obniżonej, przy czym należy podkreślić, że dysponent w sposób prawidłowy realizował plan przychodów i kosztów oraz gospodarował wolnymi środkami. Natomiast obniżenie oceny nastąpiło w związku z dwiema nieprawidłowościami w księgowaniu należności, w wyniku czego w sprawozdawczości nie wykazano należności w kwocie prawie 2700 tys. zł. To zadecydowało o negatywnym zaopiniowaniu sprawozdawczości rocznej funduszu i w konsekwencji obniżeniu oceny ogólnej.

Jeżeli chodzi o wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne, ocena jest pozytywna. Również pozytywna jest opinia o sprawozdawczości. Jedna nieprawidłowość to nierzetelne przygotowanie danych do opisu przedmiotu zamówienia, które nie były objęte przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych. Tutaj do opisu przyjęto dane z niezweryfikowanej i nieaktualnej umowy.

Zwróciliśmy również uwagę na to, że w 2019 r. ministerstwo zrezygnowało z wdrażania wartej prawie 600 tys. zł inwestycji pn. „Modernizacja Elektronicznego Systemu Obsługi Mniejszości". Ten system przejęto w 2015 r. z Ministerstwa Cyfryzacji i – jak wyjaśniano – zabrakło odpowiednich zasobów kadrowych do jego rozwijania i urucho-

mienia, a koszt wsparcia zewnętrznego – gdyby zdecydowano się na takie wsparcie – przekracza koszt zakupu gotowego systemu. Tym samym kilkuletnie działania MSWiA w zakresie wykorzystania systemu dla procesu udzielania dotacji, oceniane w latach ubiegłych przez NIK jako nieskuteczne i niezgodne z zasadami wydatkowania środków publicznych, nie doprowadziły do rozpoczęcia eksploatacji tego systemu.

I ostatnia część. Część 75 – Rządowe Centrum Legislacji. Tutaj mamy niewiele do powiedzenia. Ocena jest pozytywna. Pozytywna jest też opinia o sprawozdawczości. Nie stwierdziliśmy żadnych nieprawidłowości. Tyle, jeżeli chodzi o części cywilne. Jeśli pan przewodniczący pozwoli – resztę, koleżanka. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję serdecznie. Bardzo proszę o kontynuację.

Wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK Anna Mach:

Dzień dobry. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Anna Mach, wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Chciałabym przedstawić ocenę w części 42 – Sprawy wewnętrzne.

Ocena wykonania budżetu państwa za rok 2019 została wyrażona jako pozytywna. Skontrolowaliśmy 12 jednostek – 11 z nich otrzymało także ocenę pozytywną, a ocena jednej została wydana w formie opisowej.

Pozytywnie oceniliśmy sprawozdawczość zarówno dysponenta głównego, jak i poszczególnych dysponentów trzeciego stopnia. Pozytywnie oceniliśmy także realizację planów przychodów, kosztów, a także gospodarowanie środkami funduszy celowych w tej części, to jest Funduszu Modernizacji i Bezpieczeństwa Publicznego oraz Funduszy Wsparcia: Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Straży Granicznej.

Jeżeli chodzi o stwierdzone nieprawidłowości, to w znacznej mierze nie miały one wpływu na wykonanie budżetu państwa. Największe z nich dotyczyły przede wszystkim zamówień publicznych, z tego znaczną część stwierdzono w Służbie Ochrony Państwa i z tej przyczyny ocena ta została obniżona o jeden stopień do oceny opisowej. Natomiast pozostałe nieprawidłowości dotyczyły m.in. wydatkowania środków publicznych z przekroczeniem planu finansowego lub zapłaty za świadczenie usług przez pracowników, pomimo tożsamych obowiązków zawartych w ich zakresach czynności. Ogólnie – tak, jak powiedziałam na początku – ocena całej części jest pozytywna. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo przedstawicielom Najwyższej Izby Kontroli za wystąpienie. Szanowni państwo, przechodzimy do kolejnego etapu, a więc do dyskusji i zadawania pytań.

Pytanie w tym momencie do posłów o pytania. Pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Hanna Gill-Piątek (Lewica):

Hanna Gill-Piątek. Szanowny panie przewodniczący, szanowna Komisjo, szanowni państwo, mam pytanie dotyczące części budżetowej 43, a konkretnie rozdziału dotyczącego Funduszu Kościelnego. Otóż z założeń i wykonania wynika, że w ciągu roku budżetowego wzrósł on o prawie 30 000 tys. zł, czyli o 20%. Jaka była tego przyczyna?

Pytanie, które z tym również się wiąże, jest pośrednio pytaniem o finansowanie kościoła, ponieważ może w taki niespodziewany sposób nawiązuje do finansowania organizacji związanych z kościołem z Narodowego Instytutu Wolności. Widzimy tutaj ponad trzykrotny wzrost – w części 16. Budżetu – wydatków na działalność Narodowego Instytutu Wolności i Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. W ogóle to bardzo dobrze, bo jakby dobrze, że są organizacje, które się rozwijają, i bardzo się cieszę, bo wreszcie są na to jakieś porządne pieniądze, również na takie działania jak wzmocnienie instytucjonalne.

Natomiast, jeśli zajrzeć do środka, w spis organizacji, które wygrywały w konkursach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich, to na przykład w priorytecie 3. Rozwój instytucjonalny lokalnych organizacji strażniczych i mediów obywatelskich – czytam to, żeby wiadomo było, w jakim priorytecie to się mieści – mamy 200 tys. zł dla diecezji kieleckiej czy prawie 200 tys. dla Fundacji Katolickiej na Rzecz Nowej Ewangeli-

zacji DEOmeo. Przypomnę, że są to pieniądze dla lokalnych organizacji strażniczych i mediów obywatelskich. Być może akurat tutaj Komisja dostrzegła działania strażnicze albo działania na polu mediów obywatelskich, niemniej jednak chciałabym zapytać, ile z tych pieniędzy, które były w zwiększonym budżecie NIW, poszło na finansowanie organizacji związanych z kościołem katolickim i innymi związkami wyznaniowymi. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, proszę o odniesienie się do pytania dysponenta części 43. Myślę, że ktoś z ministerstwa powinien zabrać głos. Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Dariusz Smarżewski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Dariusz Smarżewski, zastępca dyrektora Departamentu Budżetu MSWiA.

Jeżeli chodzi o zwiększenia Funduszu Kościelnego z tytułu regulowania składek na ubezpieczenia społeczne duchownych, to należy zauważyć, że corocznie występują niedobory. Z kilku względów. Pierwszy wzgląd, to jest to, że składki na ubezpieczenia społeczne duchownych relacjonowane są do minimalnego wynagrodzenia za pracę i wzrost tego minimalnego wynagrodzenia za pracę powoduje automatyczne zwiększenie wydatków. Corocznie limit wydatków w części 43 przyjmowany jest na poziomie porównywalnym z ubiegłym rokiem, natomiast tutaj kroczący wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę powoduje, że powstaje niedobór i to głównie z tego tytułu następuje później zwiększenie rezerwy celowej na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa. Co więcej, wysokość tych wydatków wynika z not budżetowych, które wystawia Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Na podstawie tych not budżetowych musimy je regulować jako zobowiązania wymagalne i od tego nie można odejść, bo na koniec powstałyby nieuregulowane składki z tego tytułu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję. Pan minister Paweł Szrot prosił o głos. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu, zastępca szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Paweł Szrot:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, padło tutaj pytanie odnośnie do środków wydawanych przez Narodowy Instytut Wolności. Jest z nam pan dyrektor Kaczmarczyk reprezentujący tę instytucję. Ja tylko w ramach wstępu, zanim poproszę pana przewodniczącego o głos dla pana dyrektora, chciałbym powiedzieć, że sytuacją obiektywną jest fakt, że organizacje – jak pani poseł raczyła była określić – związane z kościołem katolickim są istotną, bardzo prężną i zasługującą na uznanie częścią sektora organizacji społecznych w Polsce. A teraz poproszę o przekazania głosu panu dyrektorowi.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Wojciech Kaczmarek:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, Narodowy Instytut Wolności, który istnieje od 2018 r., jest w tej chwili instytucją zarządzającą czterema, a od kilku dni piątym programem wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Od połowy roku 2018 przyznaliśmy ponad 1700 dotacji dla organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, i podmiotom im zrównanym, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy. W tym także są oczywiście podmioty kościelne. Tak jak pan minister zauważył, rzeczywiście podmioty kościelne, takie jak Caritasy diecezjalne czy organizacje, fundacje, stowarzyszenia, które są zakładane przez Kościół katolicki, są bardzo prężnymi organizacjami pozarządowymi, uczestnikami życia społeczeństwa obywatelskiego.

Pani poseł była uprzejma wspomnieć o dwóch organizacjach, co w porównaniu z 1700 nie jest jakąś wielką liczbą. Była tutaj mowa o 200 tys. zł dla diecezji kieleckiej. Akurat te środki poszły na wspieranie właśnie lokalnego medium, które jest prowadzone przez die-

cezję kielecką, i dla Fundacji na Rzecz Nowej Ewangelizacji, która także prowadzi dzieło takie, jak media obywatelskie, które adresowane są do środowisk nowej ewangelizacji.

Chciałbym powiedzieć, że oczywiście w regułach dofinansowania nie ma żadnego uprzywilejowania dla określonej grupy organizacji pozarządowych. O pozycji organizacji na liście rankingowej, a jednocześnie o możliwości dofinansowania, decyduje ocena merytoryczna ekspertów zewnętrznych, która jest prowadzona zgodnie z pięcioma kryteriami określonymi w ustawie o Narodowym Instytucie Wolności. Dlatego instytut ma ograniczone możliwości wpływania na to, które podmioty są dofinansowane. Jest tylko instytucją, która organizuje cały ten proces.

Jeśli mówić tutaj o jakichkolwiek trendach, na czym nam bardzo zależy i co rzeczywiście realizujemy w polityce Narodowego Instytutu Wolności poprzez rozmaite elementy tego systemu wsparcia, to kierowanie wsparcia publicznego do organizacji mniejszych, z mniejszych środowisk. I tak, 60-70% środków trafia do organizacji, których budżet roczny wynosi mniej niż 100 tys. zł i do organizacji, które mają swoją siedzibę w miastach do 50 tys. mieszkańców. To jest zasada, którą staramy się realizować w naszych wszystkich programach. Jednak oczywiście, jeżeli pani poseł jest zainteresowana tą tematyką, jesteśmy gotowi na piśmie przekazać taką informację, czyli wykaz wszystkich organizacji, które działają na podstawie art. 3 ust. 3, bodajże pkt 1, czyli podmioty kościelne, które zostały dofinansowane w tych kilkunastu już konkursach Narodowego Instytutu Wolności. Bardzo dziękuję.

Poseł Hanna Gill-Piątek (Lewica):

Jeżeli mogę, to ja po prostu poproszę o procent. Tylko i wyłącznie o jedną cyfrę. To znaczy, jaki procent tych funduszy jest wydatkowany na te organizacje.

Dyrektor NIW – CRSO Wojciech Kaczmarek:

Oczywiście.

Poseł Hanna Gill-Piątek (Lewica):

Jeżeli mogę tylko dopytać, ile osób jest ubezpieczonych w ramach Funduszu Kościelnego. Ile dokładnie?

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo proszę przedstawiciela ministra.

Zastępca dyrektora departamentu MSWiA Dariusz Smarżewski:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, w 2019 r. było to około dwudziestu kilku tysięcy duchownych. Mogę tylko przybliżyć, że duchowny podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu, z czego Fundusz Kościelny finansuje 80% składki, natomiast 20% składki finansuje duchowny. Natomiast ubezpieczenie chorobowe jest dobrowolne. Jeszcze raz powiem – dwadzieścia kilka tysięcy osób podlega ubezpieczeniu społecznemu, które finansowane jest w 80% z Funduszu Kościelnego.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo panom dyrektorom za wyczerpujące odpowiedzi. Szanowni państwo, pytanie, czy mamy jeszcze jakieś pytania do tej części dzisiejszego posiedzenia Komisji. Nie widzę zgłoszeń. Tym samym stwierdzam zakończenie omawiania wykonania budżetu we właściwości Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych dla Komisji Finansów Publicznych, w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. w zakresie działania Komisji. Bardzo dziękuję.

Przechodzimy do pkt 2 dzisiejszego posiedzenia, a więc przedstawienia sprawozdania Komisji Obrony Narodowej dla Komisji Finansów Publicznych w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r., druk nr 396, w zakresie działania Komisji, uchwalonego na posiedzeniu w dniu 18 czerwca 2020 r. Bardzo proszę o zreferowanie opinii Komisji przez pana posła Leszka Dobrzyńskiego.

Poseł Leszek Dobrzyński (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, tak jak było już tutaj powiedziane, w dniu 18 czerwca zebrała się Komisja Obrony Narodowej, która, powiedzmy że po burzliwych obradach, oceniła pozytywnie wykonanie budżetu resortu obrony narodowej

za rok 2019 w części 29 – Obrona narodowa. Ja tylko w skrócie przedstawię najważniejsze fakty i liczby, bo państwo macie to sprawozdanie, tę opinię przed sobą.

Najważniejsze jest to, że plan wydatków budżetowych resortu obrony narodowej po zmianach, na dzień 31 grudnia 2019 r., wynosił 43 467 900 tys. zł. Z tego na dotacje i subwencje przeznaczono 2 387 100 tys. zł, na świadczenia 8 455 800 tys. zł, na wydatki bieżące 21 921 800 tys. zł i na wydatki majątkowe 10 703 200 tys. zł. Realizacja budżetu resortu obrony narodowej w części 29 – Obrona narodowa wyniosła 43 442 800 tys. zł, to znaczy 99,9% planu po zmianach. Uwzględniając wszystko trzeba stwierdzić, że Polska wypełniła obowiązek wynikający ze zobowiązania sojuszniczego w ramach przynależności naszego kraju do organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, przeznaczając 2% PKB na wydatki obronne.

W budżecie na rok 2019, na modernizację techniczną sił zbrojnych wydatkowano kwotę 10 841 600 tys. zł, to jest prawie 25% wydatków zrealizowanych w części 29, którą w tej chwili omawiamy. Wydatki majątkowe zostały zrealizowane w kwocie 10 695 800 tys. zł, co stanowi 24,6% ogółu wydatków.

I może jeszcze tylko o stanach liczebnych naszych sił zbrojnych. Stan średnioroczny żołnierzy zawodowych ukształtował się w jednostkach budżetowych na poziomie 104 034 żołnierzy, oczywiście bez Służby Wywiadu Wojskowego i Służby Kontrwywiadu Wojskowego, co stanowiło 95,6% ich stanu zaplanowanego w decyzji budżetowej. W 2019 r. zwolniono z zawodowej służby wojskowej 4405 żołnierzy. Do zawodowej służby wojskowej powołano łącznie 7163 osoby. Dziękuję. To wszystko z mojej strony.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Szanowni państwo, zanim przekażę głos koreferentowi, pozwolę sobie przywitać na posiedzeniu naszej Komisji przybyłego wiceministra obrony narodowej Wojciecha Skurkiewicza wraz ze współpracownikami. Witam gorąco, panie ministrze.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana posła Wiesława Janczyka. Panie pośle, wiem, że będziemy koreferować zdalnie. Proszę o zabranie głosu.

Poseł Wiesław Janczyk (PiS):

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, nie wiem, czy jestem widoczny…

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Widzimy się, panie pośle, słyszymy się. Witamy serdecznie.

Poseł Wiesław Janczyk (PiS):

Dziękuję bardzo za możliwość zabrania głosu i wyrażenia wstępnej opinii dla Komisji Finansów Publicznych w zakresie części budżetowej 29, ale także części budżetowych 83 i 85 – Budżety wojewodów. Mój przedmówca, pan poseł Leszek Dobrzyński, przybliżył podstawowe parametry dochodów, wydatków budżetowych w tych częściach. Ja z satysfakcją pragnę odnotować fakt, że referując po raz kolejny budżet w tych częściach, zwłaszcza w części 29, mogę czytać dokumenty, które opracowuje minister obrony, a z którymi Polska może wyjść na zewnątrz jako odpowiedzialny sojusznik Sojuszu Północnoatlantyckiego NATO. Kolejny rok z rzędu możemy zdać sprawozdanie, z którego wynika, iż Polska przekazuje ponad 2% PKB na wydatki związane z obronnością, a więc należy do grona nielicznych krajów, które ten rygor wypełniają.

Chciałbym – rozszerzając i nie wchodząc jeszcze raz w wyliczanie poszczególnych kwot wydatków czy ich tytułów – zwrócić uwagę na taki szczegół, z którym mamy do czynienia. Mianowicie, jeżeli weźmiemy pod uwagę wykonanie planu po zmianach, to brakuje nam kilkudziesięciu milionów do kwoty 100%. Mówił o tym mój przedmówca, że realizacja planu wydatków po zmianach procentowo może być określona na poziomie 99,9%. Niemniej jednak do wydatków kwalifikowanych można zaliczyć realizację wydatków w części 85, w dziale 752 – Obrona narodowa oraz wydatki innych dysponentów w częściach budżetowych, które łącznie można podsumować na kwotę 856 947 tys. zł. Te wszystkie kwoty, przewyższające kwotę 43 000 000 tys. zł łącznie, stanowią o niebagatelnej kwocie wydatków na cele obronne, zwiększonej dodatkowo w roku, który ana-

lizujemy, o kwotę ponad 1 590 000 tys. zł. Czyli, rok do roku te wydatki zwiększyliśmy o 3,8%.

Za cele priorytetowe Ministerstwo Obrony Narodowej uznawało ilościowy i jakościowy rozwój możliwości operacyjnych, precyzyjne oddziaływanie na systemy operacyjne walki przeciwnika na zwiększonych odległościach rażenia, zwiększenie liczebności sił zbrojnych, dodatkową modernizację techniczną sił zbrojnych, zwiększenie możliwości działań w cyberprzestrzeni i wiele, wiele innych zadań, które zostały wykonane.

Mój przedmówca przybliżył wielkości dotyczące zatrudnienia. Warto powiedzieć, że ono wzrosło o 3817 etatów. Trzeba też tutaj powiedzieć, że wzrosło wynagrodzenie. Na jednego pełnozatrudnionego wyniosło ono 5496 zł 39 gr. i było o 10 % wyższe niż w roku 2018.

Można dodać również, analizując te części budżetowe, że mamy pozytywną opinię Biura Analiz Sejmowych odnośnie do realizacji dochodów. Można powiedzieć, że w części 29 one były wyższe o 61%. Mamy pozytywną opinię BAS i – jak wiemy – Najwyższej Izby Kontroli do tych części. Ja również wnoszę o udzielenie przez Komisję Finansów Publicznych pozytywnej opinii dla wykonania tej części budżetowej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, bardzo proszę o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli i przedstawienie wyników kontroli w tej części budżetowej.

Wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej NIK Ryszard Nojszewski:

Ryszard Nojszewski, wicedyrektor Departamentu Obrony Narodowej. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 29 – Obrona narodowa. Kontrola wykazała, że wydatki budżetowe zostały zaplanowane w sposób rzetelny. Wydatki w kwocie ok. 43 500 000 tys. zł zrealizowane zostały w 99,9% planu po zmianach, w tym wydatki majątkowe w kwocie 10 700 000 tys. zł.

Na poczet przyszłych dostaw sprzętu wojskowego oraz realizacji inwestycji i remontów kontrahentom wypłacono zaliczki w łącznej kwocie ponad 5 400 000 tys. zł, co stanowiło 12,4% wykonanych wydatków w części 29. Wydatki w kwocie blisko 8 000 000 tys. zł – to jest ponad 18% w części 29 – poddane szczegółowym badaniom, zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonymi przepisami. Nie stwierdzono niecelowego wydatkowania środków publicznych.

Udział wydatków majątkowych w ogólnej kwocie wydatków 2019 r. wynosił 24,6%. Na realizację zadania priorytetowego dla sił zbrojnych, to jest 11.1. „Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP", wydatkowano blisko 32 000 000 tys. zł, a więc prawie 100% planu po zmianach.

Sprawozdania budżetowe łączne zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym. Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie również wykonanie planów finansowych Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych oraz Agencji Mienia Wojskowego. Kontrola wykazała jednak, że nie wszystkie wnioski pokontrolne NIK zostały zrealizowane. Dotyczyło to, po pierwsze, usytuowania organizacyjnego komórki audytu wewnętrznego w Ministerstwie Obrony Narodowej, zgodnego z art. 280 ustawy o finansach publicznych, oraz dostosowania systemu księgowego do zgodności z wymogami ustawy o rachunkowości.

Ponownie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych przez jednostki resortu obrony narodowej z wykorzystaniem zintegrowanego wieloszczeblowego systemu informatycznego resortu obrony narodowej. To wskazuje, że stosowany system księgowości komputerowej nadal nie spełnia wszystkich wymogów określonych przepisami prawa. Stwierdzone nieprawidłowości jednak nie miały wpływu na prawidłowość opiniowanych sprawozdań budżetowych. W związku z wyżej wymienionymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o kontynuowanie działań w celu zwiększenia funkcjonalności systemu księgowości komputerowej, w zakresie możliwości pełnej weryfikacji sporządzonych sprawozdań finansowych.

Jednocześnie NIK zawraca uwagę na to, że w 2019 r. nie zwiększono skuteczności dochodzenia należności zaległych, a także, że w resorcie obrony narodowej nie został wykonany wniosek z kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. i nie podjęto sku-

tecznych działań w celu zgodnego z art. 280 ustawy o finansach publicznych usytuowania organizacyjnego komórki audytu wewnętrznego. Należy przy tym podkreślić, że Kolegium Najwyższej Izby Kontroli w maju ubiegłego roku oddaliło w całości zastrzeżenia sekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej do stwierdzenia zawartego w wystąpieniu pokontrolnym wskazującego jako nieprawidłowość podporządkowanie komórki audytu wewnętrznego w ministerstwie dyrektorowi Departamentu Kontroli MON, co było niezgodne z art. 280, w związku z art. 282 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Izba zwróciła również uwagę na konieczność pilnego uregulowania kwestii dotyczących rozliczeń dotacji celowych, udzielonych przez Ministra Obrony Narodowej Funduszowi Dróg Samorządowych w taki sposób, aby następowało to w zgodzie z postanowieniami ustawy o finansach publicznych, a także zapewniało prezentację prawidłowych danych w sprawozdaniach finansowych.

Ponadto NIK zwraca uwagę na znaczny wzrost kwot z zaliczek udzielonych w 2019 r. kontrahentom przez Inspektorat Uzbrojenia, Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych oraz dysponenta Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych na zakup sprzętu wojskowego oraz realizację inwestycji budowlanych i remontów, a przede wszystkim na istotny wzrost stanu udzielonych i nierozliczonych zaliczek na koniec ubiegłego roku.

Ogólna kwota udzielonych zaliczek nierozliczonych efektami rzeczowymi na koniec 2019 r. wynosiła ponad 21 200 000 tys. zł i była wyższa o ponad 4 200 000 tys. zł, to jest o prawie 25%, od stanu udzielonych i nierozliczonych zaliczek na koniec roku 2018, który wynosił blisko 17 000 000 tys. zł. Stan ten stwierdzono przede wszystkim w Inspektoracie Uzbrojenia, gdzie wyniósł około 20 000 000 tys. zł.

Po kontrolach wykonania budżetu państwa w latach 2015-2018, w części 29, Najwyższa Izba Kontroli wnosiła o podjęcie działań zapewniających uzyskiwanie najlepszych efektów z poniesionych nakładów, w tym z udzielonych zaliczek, w szczególności przez Inspektorat Uzbrojenia. Izba zwraca po raz kolejny uwagę na to, że zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych celem dokonywania wydatków jest uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, w tym momencie przechodzimy do dyskusji. Bardzo proszę o zadawanie pytań. Nie widzę zgłoszeń. Przechodzę więc do stwierdzenia o zakończeniu omawiania wykonania budżetu we właściwości Komisji Obrony Narodowej.

Szanowni państwo, tym samym przechodzimy do pkt 3 dzisiejszego posiedzenia Komisji, a więc przedstawienia opinii Komisji do Spraw Służb Specjalnych dla Komisji Finansów Publicznych. Proszę o przedstawienie opinii przez pana posła Jarosława Krajewskiego. Panie pośle, bardzo serdecznie proszę.

Poseł Jarosław Krajewski (PiS):

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, chciałbym przedstawić opinię Komisji do Spraw Służb Specjalnych w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za rok 2019 r. Komisja do Spraw Służb Specjalnych, na posiedzeniu 18 czerwca 2020 r., rozpatrzyła Sprawozdanie wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie części budżetowej 29 – Obrona narodowa – dział 752, w zakresie rozdziałów: Służba Wywiadu Wojskowego i Służba Kontrwywiadu Wojskowego, części budżetowej 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne, części budżetowej 57 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, części budżetowej 59 – Agencja Wywiadu oraz części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 8, 56, 59 i 74.

Po zapoznaniu się z informacjami ze strony przedstawicieli instytucji, którzy byli dysponentami tych części budżetowych, stanowiskiem Najwyższej Izby Kontroli oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji, Komisja pozytywnie opiniuje sprawozdanie z wykonania budżetu państwa 2019 r. w powyższym zakresie i wnosi o jego przyjęcie.

Panie przewodniczący, ze swojej strony, chciałbym również wnosić o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu państwa w zakresie, który dotyczy pięciu służb specjalnych. Chciałbym również podkreślić, że posiedzenie Komisji do Spraw Służb Specjalnych, na którym były rozpatrywane te części wraz z opiniami Najwyższej Izby

Kontroli, było nie tylko zamknięte, ale było posiedzeniem niejawnym, dlatego informacje mogę przekazać Wysokiej Komisji tylko w zakresie, który przed chwilą przekazałem.

Jako koreferent, jako poseł z Komisji Finansów Publicznych wnoszę również o pozytywne zaopiniowanie i przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu państwa 2019 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Serdecznie dziękuję, panie pośle. Jestem winien wyjaśnienie. Pan poseł występował dzisiaj rzeczywiście w dwóch rolach. Z jednej strony, jako referujący, a z drugiej, jako koreferent. Serdecznie dziękuję. Bardzo gorąco proszę o zajęcie stanowiska przez Najwyższą Izbę Kontroli i przedstawienie wyników kontroli.

Wicedyrektor departamentu NIK Ryszard Nojszewski:

Może ja zacznę... W zakresie części 29 – Obrona narodowa – rozdziały dotyczące SKW i SWW – Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa przez szefów tych służb. Nie stwierdziła nieprawidłowości i odstąpiła od formułowania uwag i wniosków. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję gorąco. Przechodzimy, szanowni państwo… Proszę mi wybaczyć. Bardzo proszę o kontynuację.

Wicedyrektor departamentu NIK Anna Mach:

Przepraszam, panie przewodniczący. Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Anna Mach, ponownie. My kontrolowaliśmy części: 56 – Centralne Biuro Antykorupcyjne, 57 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i 59 – Agencja Wywiadu.

Jeżeli chodzi o Agencję Wywiadu i Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, ocena była pozytywna, natomiast w odniesieniu do Centralnego Biura Antykorupcyjnego ocena była wyrażone w formie opisowej. Stwierdzone nieprawidłowości zostały przez jednostkę przyjęte. Poinformowano o sposobie ich usunięcia. W związku z tym, czekamy na przyszłoroczny budżet, żeby sprawdzić ich wykonanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję przedstawicielom Najwyższej Izby Kontroli. Szanowni państwo, przechodzimy do dyskusji, do zadawania pytań. Bardzo proszę. Nie widzę zgłoszeń. W takim razie stwierdzam zakończenie omawiania wykonania budżetu we właściwości Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

Szanowni państwo, pozostaje nam tylko podziękować wszystkim za dzisiejsze posiedzenie Komisji. Wyczerpaliśmy porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji i jeszcze raz dziękuję.